

opusdei.org

Komentář k evangeliu: „Prozíravý správce“

Evangelium 25. neděle v
mezidobí (cyklus C) a komentář
k evangeliu

20.09.2025

Evangelium (Lk 16,1-13)

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Byl jeden bohatý člověk a ten měl
správce, kterého obvinili, že prý
zpronevěřuje jeho majetek. Zavolał
ho a řekl mu: `Co to o tobě slyším?

Slož účty ze svého správcovství!
Správcem už dál být nemůžeš.'
Správce si řekl: `Co si počnu, když
mě můj pán zbavuje správcovství?
Kopat neumím, žebrat se stydím. Už
vím, co udělám, aby mě (lidé) přijali
k sobě do domu, až budu zbaven
správcovství.'

Zavolal si dlužníky svého pána,
každého zvlášť, a zeptal se prvního:
`Kolik jsi mému pánovi dlužen?'
Odpověděl: `Sto věder oleje.' Řekl
mu: `Tady máš svůj úpis, honem si
sedni a napiš padesát.' Pak se zeptal
druhého: `Kolik ty jsi dlužen?'
Odpověděl: `Sto korců pšenice.' Řekl
mu: `Tady máš svůj úpis a napiš
osmdesát.'

Pán pochválil nepoctivého správce,
že jednal prozíravě. Synové tohoto
světa jsou totiž k sobě navzájem
prozíravější než synové světla.

A já vám říkám: Získávejte si přátele
z nespravedlivého mamonu, abyste –

až ho nebude – byli přijati do příbytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé (bohatství)? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

Komentář

Máme před sebou úryvek z evangelia, který se zdá být matoucí, protože Ježíš chválí prozíravost člověka, který se na první pohled jeví jako vychytralý a nevěrný svému pánovi. Pokud však vezmeme v úvahu některé drobné detaily příběhu a to, co se často dělo v

sociálním kontextu Palestiny té doby, můžeme se pokusit o vysvětlení, které nám pomůže lépe pochopit, co text říká.

V příběhu 16. kapitoly Lukášova evangelia se nám představuje postava, která měla profil, který musel být pro prosté lidi z Galileje nebo Judeje obzvláště nesympatický: velký pozemkový vlastník, který se nezabýval běžnou správou svého majetku a svěřil odpovědnost za jeho správu muži, kterému důvěřoval. Ten se pak obvykle každodenně osobně stýkal jak s rolníky, tak s velkoobchodníky, kteří nakupovali produkty, aby je dále prodávali do obchodů. Pravděpodobně se často nacházel v nepříjemné situaci, protože na jedné straně nechtěl odporovat svému pánovi, i když se mu jeho pokyny týkající se práce nezdály správné, a na druhé straně nemohl ignorovat těžké podmínky, v nichž žili obyčejní lidé, aby přežili.

Z toho, co je zde popsáno, lze usuzovat, že tento správce měl nepřátele, kteří se ho chtěli zbavit, a obrátili se na jeho pána s obviněním, že „plýtvá jeho majetkem“. Pán byl možná unáhlený, když uvěřil informátorům a okamžitě si správce předvolal, aby mu podal vysvětlení, protože se již rozhodl, že nemůže dál zůstat ve své funkci. Zdá se, že se rozhodl ho propustit ještě předtím, než si ověřil pravdivost obvinění.

Ti, kteří poslouchali Ježíše, se možná nevědomky postavili na stranu správce, když uslyšeli, co Mistr řekl, a ještě více, když uslyšeli jeho reakci. Zavolal dlužníky a navrhl jim, aby změnilí účtenky, na kterých byla zaznamenána výše dluhu, tj. celková částka, kterou každý z nich musel včas vrátit za to, co si půjčil. Tato částka obvykle zahrnovala vypůjčenou sumu, ale často k ní byly neoprávněně připočítány úroky, přestože to bylo zakázáno biblickými

zákony, jak je stanoveno v knize Exodus: „Půjčíš-li peníze někomu z mého lidu, chudákovi, který bydlí vedle tebe, nechovej se k němu jako lichvář; nežádej od něho úrok“ (Ex 22, 24).

Když jim správce navrhl, aby na nové účtenky napsali pouze částku, kterou si půjčili, bez úroků stanovených majitelem (v prvním případě sto procent a ve druhém pětadvacet procent), nepochybně cítili ulehčení a viděli v nevěrnosti správce vůči svému pánovi známku poctivosti, která tomuto muži otevírala dveře k dobrým budoucím vztahům založeným na důvěře v jeho spravedlnost.

Správce, který byl nevěrný svému pánovi, si tak získává několik přátel díky „nespravedlivě“ nabytému bohatství (které jeho pán chtěl nespravedlivě získat lichvářstvím). Ježíš předpokládá, že jeho chování

není chvályhodné, ale uvádí ho jako příklad inteligence a prozíravosti při řešení složitých situací v zkorumpovaném prostředí. Tak učí své posluchače, že k dosažení „věčných příbytků“, slávy nebes, je v reálném, často nespravedlivém světě zapotřebí opatrnosti, důvtipu a vhodného chování.

Papež František říká, že tímto příběhem nás Ježíš „vede k zamyšlení nad dvěma protikladnými způsoby života: světským a evangelijním. [...] Světskost se projevuje korupcí, podvodem, útlakem [...]. Duch evangelia naopak vyžaduje seriózní životní styl – přísný, ale radostný, plný radosti! –, seriózní a náročný, založený na poctivosti, správnosti, úctě k druhým a jejich důstojnosti, smyslu pro povinnost. A to je křesťanský důvtip! Závěr evangelijního úryvku je silný a kategorický: „Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď

jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne“ (Lk 16,13). Tímto učením nás Ježíš dnes vybízí, abychom se jasně rozhodli mezi Ním a duchem světa, mezi logikou korupce, útlaku a chamtivosti a logikou spravedlnosti, mírnosti a sounáležitosti“ [1].

Francisco Varo

[1] Papež František, Anděl Páně, 18.9.2016.

Francisco Varo

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangeliu-proziravy-
spravce/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangeliu-proziravy-spravce/) (02.04.2026)